

UJBI MEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Szubotica, KEDD 1922. október 17.

284. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 3-53, Szerkesztőség 5-13

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSEG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

A parlamenti képviselet

A magyar párt senei nagygyűlése megállapította a párt programját. Ez a program nemcsak a sérelmek orvoslását követeli, hanem megszabja azt az álláspontot is, amelyet az itt élő magyarság minden, az államélet egyetemességét érintő kérdésben elfoglal. Amíg a magyarságnak politikai szervezete nem volt, csak sporadikusan, ötletszerűen, — fájdalmas sérelmek szolgáltatták ki — nos gyakorisággal az ötleteket — szervezetenél, tehát erőlenül, csupán a sérelmek orvoslását követelhet.

A politikailag megszervezedett magyarság azonban a gravaminális politika folytatásában nem látja kimerítve sem politikai tudását, sem államaikötő képességét. Ez a politika szűk terület ahhoz a hivatottsághoz képest, a mit a magyarság számbeli és értelmi erje reprezentál. *A magyarságnak alkotmányos joga van ahhoz, hogy részt kérjen magának az államélet irányításában. Az államéletben való részvételnek módja: a parlamenti képviselet, eszköze: a választójog.*

A Magyar Párt programja az államélet minden ágazatában a tudomány fölismerései s a tapasztalat utmutatásai alapján tüzi ki a feladatokat. Ezeket a feladatokat azonban *egy dől* a parlament küzdőterén lehet közelebb hozni a megvalósuláshoz. A parlament az az egyedül hely, ahol a küzdők sorénekek számához és a küzdelem céljához egyaránt méltóan és sikeresen lehet harcolni mindazért, amit a Magyar Párt az állam egyetemeres érdekében programjába vett: *a szabadságjogok törvényes biztosításáért, az iskolai ügy rendezéséért, a gazdasági élet szabadságáért, az adóztatás igazságossá tételéért, igazságos földreformért, a kisebbségi jogok törvényes biztosításáért.* Nem mutat egészséges államéletre az a jelenlenség, ha ily alapvető problémákhoz az ország lakosságának egy számában és tanultságban jelentékeny csoportja a törvényhozásban nem szólhat hozzá. Aki tehát a magyarság parlamenti képviseletéért küzd, az a parlamentarizmus elvének teljesebb kiépítéséért is harcol.

A Magyar Párt a magyarság sérelmeire csak a parlamentben alálhat orvoslást, célkitűzéseire csak a parlamentben kereshet támogatást. Aki a magyarság politikai életét akarja, annak a parlamenti képviselet kiküzdését is vállalnia kell.

Választójog nélkül nincs parlamenti képviselet. Parlamenti képviselet nélkül pedig nincs szisztematikus fórum, se igazi publicitás, se az államélet aktívában

való tevékeny részesezés.

Az eddigi magyar szervezkedésnek gerince és legfőbb stimulánsa a megalakulás gondolata volt. A párt már megvan, ha a párszervezés munkája nincs is még befejezve. A további mozgásban a szervezkedés már nem lehet öncél. Kell valamit találni, amivel meg lehet mozdtítani a magyar tömegek aktivitását, föl lehet rázni érdeklődését, valamit amihez mindenkinek köze van, ami egyformán érdeke mindenkinek s aminek követelését a

nemzeti önértéssel is melegen lehet tartani. Valami átfogó gondolatot, amihez hozzá lehet fűzni a kívánságokat és reménykedéseket s mindannak beteljesülését, ami a magyarság számára a politikai, kulturális és gazdasági élet zavartalanságát jelentené.

Ez most nem lehet más, mint a *választójog követelése.* Agitálni kell, négygyűléseket kell tartani s a négygyűlési határozatok özőnével kell megostromolni a kormányt. Hangossá kell tenni az igazság szavát.

A horvát blokk nem tárgyal többé a demokratákkal

Fenntartja eddigi passzivitását

A horvát blokk, amely eddig hallgatva és várakozón szemlélt a beogradi kormány és kormánypártok vergődését a válságban, elérkezettnek látta az időt, hogy maga is beleszóljon a dolgok menetébe. *Legújabb lépése is sokkal inkább negatív, mint pozitív jellegű politikai cselekedet.* Október 14-i teljes ülésén a blokk a demokrata-párt határozatával foglalkozott és tanácskozásának eredményéről kommunikében tájékoztatta a közvéleményt. A határozat lényege az, hogy a demokraták határozata folytán ezután a Davidovics-féle demokratákból sem kérnek és velük sem hajlandók tovább tárgyalni és remélik, hogy a következő választásokon a szerb nép is el fog fordulni azoktól, akik a szerb-horvát ellentéteket centralista politikájukkal felidéztek.

Beogradban, ahol nagy érdeklődéssel figyelnek most minden

Zagrebból érkező hírre, most onnan várják sokan az újabb kezdeményezést, amely megmutathatná a kiutat a válságból. A horvát blokk határozata nagyon vegyes érzelmekeket keltett. Az összes politikai klubokban élénken pertraktáltak és a sajtó is bőven és részletesen kommentálta.

Legjellemzőbb a Pribicevics-hez közelálló „Novi List” kommentárja, amely szerint a horvát blokk új aktusából csak a blokk gyöngösesége derül ki. Főleg azt a megkülönböztetést nehézményezi, mely a szerbeket és horvátokat külön népket tünteti föl és kijelenti, hogy a választókhoz intézendő minden ilyen felhívás hatástalan fog maradni. A horvát blokk határozatát a „Novi List” annak utabizonyítékául tekintti, hogy a demokrata párt eddig követett politikáját akarja és fogja folytatni.

A demokrata-párt elismeri a kisebbségi jogokat

A délszerbiai muzulmánoknak kulturális autonómiát — ígér

(L.) A jugoszláviai nemzeti kisebbségek szempontjából fontos, főleg azonban tanulságos határozatot hozott a demokratapárt legutóbbi ülésén. A párt kimondotta, hogy a *délszerbiai török kisebbségeknek vallási s tanügyi autonómiát követel.* A határozat szerint, „adójuk meg a törököknek ezt a jogot és ne avatkozzunk be ezekbe a dolgukba, ami az ő speciális és sajátos ügyük.” Világos, hogy ennek a határozatnak kortes céljai vannak és hogy ezt a közeledő választások tették sürögőse. Az előzményekből csak annyit tudunk, hogy a párt elnöke, *Davidovics Ljuba* néhány het előtt Délszerbiában járt, mint akkor jelentették, megbeszéléseket folytatott az ottani politikai személyiségekkel.

Ennek az eredménye a hozott határozat. Eszerint a demokrata párt maga is elismeri a kisebbségi jogok létezését, amelyet eddig az „egyenlő elbánás” jelsza-

vával minden hivatalos és nem hivatalos helyen kétségbe vontak. A demokrata párt most ezzel a határozattal megtörte a jeget és elismeri a muzulmánok népkisebbségi jogait, de nem minden muzulmánéit, csak a délszerbiaiakat. A boszniai muzulmánok gyűlékezési és szólásszabadsága ezzel szemben, amint azt *Vulovics* bosnyák tartományi kormányzó helyettes a hivatalos lapban közölte „magyarzatban” kifejtette, továbbra is „korlátozásra szorul.” A pár kilométerrel délebbre lakó muzulmánoknak viszont autonómiát ígér az egyik kormányzó párt. Ezzel a párt határozattal tulajdonképpen napfényre került a kormányban egyik, eddig feltve őrzött titka, a *nemzeti politikai programja is.*

Felülthatható a tétel: amelyik nemzeti kisebbség aláveti magát a kormányban levő pártok akaratának, annak megígérjük a kisebbségi jogok respektálását. Ha

a leadott szavazatokért a kisebbségek valóban követeléseik teljesítését kapják, aligha akadna kisebbségi politikus, aki a vallási közoktatási, nyelvi és kulturális egyenjogúságért soknak tartaná a kisebbségi választók voksát.

Bár ez gyakorlat, a nem egészen nemes értelemben vett *politikum* győzelmét jelentené az etikával szemben, a kényszerítő körülmények ezt az *adversitét* szerződést is igazolhatnák.

Persze az ígéretekől az elhatározásig vagy a cselekvésig messze az út s meg kell várni, hogy a délszerbiai muzulmánoknak párt határozatban tett ígértet, nem cölöljék-e meg tetteikkel és rendelkezéseikkel ugyanannak a pártnak a miniszterei, amely párt az ország egyik részén elismeri a kisebbség nyelvi jogait.

Ujból összeül a parlament

Az elnökválasztás bonyodalma

Beogradból jelentik: A parlament keddi ülése elő általános várakozással tekintenek. Az ülés napirendjén ugyan, mint már jelentettük, csak kisebb jelentőségű ügyek szerepelnek és az ősi ülészak valóban csak huszárkán veszi kezdetét, amikor ismét sorban a tisztviselő törvényt és a hadiképzésről szóló törvényt veszik tárgyalás alá. Kétséges azonban, hogy erre egyáltalában rákerülhet-e a sor, mert a kormány lemondása a parlament feloszlátását is maga után vonhatja.

A parlament elnöksége is újráválasztás alá kerül, mert a parlamenti szokások szerint minden ülészakban új elnökséget választanak. A legutolsó napokban az volt a helyzet, hogy *Ribar* újabb házelnöksége elé nem fogtak akadályokat gördíteni, újabb azonban *Pastes* környezetéből eredő hírek szerint a miniszterelnök nem tudja megbocsájtani *Ribar*nak zagrebi szereplését és így a radikális-párt ellene fog szavazni. A *Tribuna* és a horvát lapok szerint is *Pribicevics* és hívei is újra *Ribar* ellen fordultak, sőt *Pribicevics*nek már elnöklölte is volna *Lukinics* Edo volt miniszter személyében.

Ha valóban szavazásra kerülne a sor, akkor az az érdekes helyzet állna elő, hogy *Ribarra* szavaznának a baloldali demokraták és az *egész ellenzék* is és így meg is választathaták a radikálisok és *Pribicevics*ek szavazatával szemben.

Az alelnöki állásokban is lesz változás. Így biztos, hogy a Spahó-párti *Krasznica* dr. nem lesz újból megválasztva, helyébe esetleg megint muzulmán kerül a kormányhűek sorából.

Négyezer ellátatlan

Szerdára befejezik Subotícán az ellátatlanok összeírását

A szubotícai nyomorenyhít akció előkészületei most már gyors tempóban haladnak a befejezés felé. A megtartott ankétán annak idején egy szűkebb bizottságot küldtek ki az akció előkészítésére amelynek feladata lett volna ellenőrizni, hogy az összeírt ellátatlanok jogosultak-e a segélyre. Időközben azonban odamódosult az ellátatlanok összeírásának technikai kereshívülvétele, hogy a kerületi rendőrbiztosok helyett maga ez a szűkebb bizottság vette a kezébe az ellátatlanok összeírásának munkáját.

Már néhány napja folyik a város házában az összeírás. A segélyre igényt tartó ellátatlanok az ankét által kiküldött bizottságtól kérték az ellátatlanok jegyzékébe való felvételüket. Az összeírás körültekintő munkát igényel, miután a bizottságnak minden egyes jelentkező szociális viszonyait után érdeklődni kellett, hogy megállapítsa csakisugyan rá vannak-e szorulya a hatósági ellátásra.

Hétfőn a VII. körben lakó ellátatlanokat írták össze, kedden még a VIII. körre kerül a sor, szerdán pedig még azok jelentkezhetnek, akik az eddigi terminusokat bármilyen okból elmulasztották. Ezzel az összeírás befejeződik és pontosan meg lehet állapítani, hogy mennyi ellátatlan van a városban.

Az eddigi jelentkezettek számából itélve mintegy négyezer ellátatlan van Subotícán. Ez a nagy szám bizonyítja, hogy milyen szükséges volt a nyomorakció, mert ennek a rengeteg kereset és támasz nélküli embernek hatósági ellátása elsőrendű szociális kötelesség.

Az ellátatlanok összeírásának befejezése után azonnal megállapítja a városi tanács a segélyezés módját. Az eddigi tervek szerint az ellátatlanokat a város egyelőre csak listával látja el, ami maga is már óriási kiadást jelent. A segélyezéshez szükséges összeget azonban a város az új pótdadóból fogja fedezni, aminek a kivetése legközelebb megtörténik.

A temesvári püspök

támadása a román agrárreform ellen

A román agrárreform tudvalevően érzékeny, sőt végzetes károkat okozott az erdélyi magyar egyházaknak főképpen pedig a felekezeti iskoláknak, amelyeket ugyszólván lételeapjaiban támadott meg a céltalanon végrehajtott földosztás. A romániai magyar egyházak és iskolák földbirtokait most a legnagyobb szigorúsággal sajátítják ki az erre a célra kiküldött bizottságok és eddigi működésük a sérelmek, a nyilvánvaló igazságtalanságok egész láncolatát eredményezte. Az erdélyrészi katolikus, református és unitárius iskolák fenntartása így módon szinte lehetetlenné válik. Az agrárhivatah közegek tulkapása és általában a földosztás egész rendszere ellen most éleshangon tiltakozást jelentett be dr. *Giattfelder* Gyula temesvári püspök, aki pásztorlevélben behatóan foglalkozik a szerencsétlen és igazságtalan román agrárreformmal. A temesvári püspök pásztorlevéle kelendő módon rávilágít arra a nemzeti kisebbségek kulturális és gazdasági elnyomatását célzó káros rendszerre, amelyet az agrárreform örve alatt követnek el a román hatóságok.

Képtelenség fölitéleznii — így szól a pásztorlevél — hogy akadt legyen a magántulajdon elvi alapján álló törvényhozó, a ki azt rendelje, hogy a kisajátítási ár ugyanaz a pénzösszeg legyen, mint 1913-ban, de csak

quantitative s nem qualitative. Erkölcsei lehetetlenség azt állítani, hogy két métermázsa búzával ki van fizetve egy hold föld ára. A magántulajdon tagadása s 97 százalékos vagyonekjobzás, ha valakinek jószágát elveszen s öt három centimos leuval fizetem ki. Ezt törvény nem akarhatta s azért ez előtt az eljárást előtt az igazságszónak kijáró hódolattal megajánlani nem lehet. A temesvári püspök azzal a figyel-

meztetéssel végzi pásztorlevélét, hogy a papok tagadják meg a törvénytelennül végrehajtott földosztások alkalmával rendezett egyházi ünnepségeknél való közreműködést. Ennek tilalomnak az a gyakorlati jelentősége van, hogy Romániában az agrárreform után elvett földek átadása misével, miniszteri szónoklatokkal, bandériumokkal van összekapcsolva. A pásztorlevél következtében a katolikus papok nem misézhetnek az ilyen aktusoknál.

Államcsinyre készülnek a magyar fascisták

A kormány katonaságot és csendőrséget koncentrált Budapesten

A zagrebi „Vecser” közli budapesti jelentés alapján: A magyar kormány tagjai körében a legutóbbi napokban egyre nagyobb izgalmat kelt a nemrégiben megszervezett magyar fascisták körében egyre nyitabban megfigyelhető mozgolódás, amely szemmel láthatóan a kormány ellen irányul. Az akció élén Friedrich István, Wolff Gyula és Gömbös Gyula állanak, akiknek az a tervük, hogy a fascisták segítségével puccszerűen megbuktatják a kormányt és ök-

veszik át az ország vezetését. A főke, lést a közel napokra várják. Hir szerint a magyar fascistáknak 12.000 felfegyverzett ember, egyetemi hallgatók és az Ébredő Magyarok Egyesületének tagjai, áll rendelkezésükre és ágyuval is fel vannak szerelve. Tervük keresztülvitelére az olasz fascistáktól egy millió lírát kaptak. A magyar kormány a fascista puccs megakadályozása végett nagyobb számú katonaságot és csendőrséget koncentrált Budapesten.

A hadkötelesek jelentkezési kötelezettsége

Jelentkezni kell az idegeneknek is

Néhány hónappal ezelőtt már írunk arról, hogy a szubotícai városi hatóság megszigorítja a hadkötelesek jelentkezési kötelezettségét. A katonai ügyosztályt ebben az intézkedésben az a cél vezette, hogy a katonai nyilvántartás mindenkor a legpontosabb adatokat tartalmazza a Subotícán tartózkodó hadkötelesekről, mert sok kellemetlenséget okozott már, hogy a tartózkodási helyüket megváltoztató hadkötelesek nem voltak feltalálhatók.

A városi hatóság megszigorított rendszabályai azonban most sem felelnek meg az érdekelteknek. Ezért a

város tanácsa most újabb figyelemfelkeltést intézett a hadkötelesekhez, fálragások után is, hogy mindazok a 18–50 év közötti hadkötelesek, a kik 15 napnál hosszabb időre távoznak el a városból ezt jelenteni tartoznak a katonai ügyosztálynál. Ugyancsak jelentkezni tartoznak ugy az idegenek, mint más községekből Subotíciára érkezők, ha öt napon túl időznek a városban.

A jelentkezési kötelezettség betartásáért nemcsak az érdekelték, hanem lakásadójuk is felelősek és a jelentkezés elmulasztása esetén szigorú büntetésben részesülnek.

Szénhiány fenyegeti a Vajdaságot

A szénhiány fokozza a drágaságot

Borus október. Ma már senki sem hisz abban, hogy az olcsósági hullám végre bekövetkezik, s mindenkit az a gond gyötör, hogy mi lesz a télén a hűtéssel? Lesz-e fa? Nem állnak-e meg az őrüzetek?

Szakemberek információi szerint a Vajdaság még nincs tüzelőanyag-gal ellátva, különösen a szénhiány érezhető erősen a Vajdaságban.

A szénhiánynak és a szén drágaságának legfőbb oka a vagonhiány, amit főleg inkább az okoz, hogy a vagonok hetekig fekszenek az állomásokon. A szállítás rettentően lassu. A belföldi bányákban 6–8 hétig tart, míg a Vajdaságba ér a szén — s ez okozza, hogy annyira drága s a drága szénnel nem dolgozhatnak az ipartelepek sem olcsón.

A gyárakat nem lehet állandóan szénrel ellátni s így ott szerzik be a fűtőanyagot, fát stb., ahol tudják és amilyen áron kapják — ami természetesen az árakat növeli.

A szállítás lassúsága jellemző, hogy egy novisadi nagy cég 1500 vagon belföldi szénét kötött le, s eddig 300 vagonot kapott, 500 vagon külföldi szénből pedig 60 vagon. Csehországból 30 vagon szénét adtak fel augusztus 3-án ugyanezen cég részére s megjött belőle három, noha a határon még augusztus közepé táján áthaladtak a vagonok. A zagrebi vonalon ismét beszüntették a teheráruforgalmat, még a szénszállítást is. Pedig más lenne az ipar helyzete, olcsóbb lenne a liszt, a téglá, ha 8–10 nap alatt le lehetne a szénszállítást bonyolítani.

Szétverték egy gyűlést Berlinben a kommunisták

Berlinből jelentik: A »Szabadság és Közrend Szövetsége» vasárnap délutánra gyűlést hívott össze a Busch cirkuszba. A kommunisták lapja, a *Rothe Fahne* felhívást közzét, melyben felszólította a kommunista párt tagjait, hogy verjék szét a gyűlést.

A fölhívásnak meg is lett az eredménye. A kivonult kommunisták a cirkuszban gyülekezőkre rárohantak s botokkal és késekkel bántalmazták őket.

A gyűlésen megjelent rendőrség nem tudott véget vetni a verekedésnek s mire rendőri erősítés érkezett, utcai asztalra fejlődött a verekedés.

A gyűlés összehívót a kommunisták dobották a Spreche. A rendőrség csak nehezen tudta őket kimenteni.

A kommunisták ezután a rendőrök ellen fordultak. Közben besétódtak, ami nagyon meglehetően a rendőrség munkáját. A kommunisták ólmos botokkal támadtak a rendőrökre. Egy rendőr meghalt, meghalt ezenkívül egy kommunista és egy újságíró.

A könnyen sebesültek számát nem lehetett megállapítani. A súlyosan sebesültek száma huszonhárom, közülük két rendőr.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a verekedésben résztvevők közt a *Rothe Fahne* szerkesztőségének előzetesen pénzt osztottak ki. Csak késő este sikerült a rendet helyreállítani.

Folyik a harc az állam és Novisád közt a fogyasztási adó miatt

A fogyasztási adók beszedési jogát Novisád területére a város vette bérbe az államtól. A bérlet most van lejárában, s a meghosszabbítás körül súlyos pénzügyi ellentétek merültek fel az állam és Novisád közt.

Novisád a belfogyasztási adóért eddig évi 375.000 dinárt fizetett, míg az állam most 633.312 dinárt kér. A városnak pénzköltség címén hajlandó 80.000 dinárt megteríteni, ugy, hogy a városnak 178.312 dinárral kellene többet fizetni a következő három évre, mint amennyit az elmúlt évekre fizetett. A város álláspontja szerint nem fizethet többet, mert a földvel nem emelkedik.

Az állam számításai alapján a bejelentett bormennyiséget vette, míg az adót az elfogyasztott után fizetik. Most a tárgyalások félbeszakadtak, mindket fel új számításokat csinál. A városnál remélik, hogy sikerül az állammal megegyezni.

A horvát szokolisták üdvözölték a bolgárokat

Hogy mennyire az ország érdekében állana a horvát-szerb ellentéteket minél hamarabb felszámítani, ezt igazolja az az epizódusokról esemény is, amely legutóbb a bolgár és a horvát szokolisták között lefolyt. Amíg a beogradi hivatalos politika és a saját hangja erősen bolgár ellenes, addig vagy talán éppen azért, Zagreből egyenként az utat a két rokonnemzet megértése felé. Bizonyos, hogy ha a horvát álláspont ma jobban érvényesülhetne Beogradban, az ország külpolitikájában is, Bulgária felé, irányulna az állama be.

A horvát szokolisták legutóbb üdvözölték irait juttattak el a bolgár nagykövetséghez, melyben a szláv testvériség hangsúlyozásával, baráti kezét nyújtottak Bulgária felé. A bolgárok erre igen megleghatú választ adtak, melyben ók is hangsúlyozták, a minél hamarabb való megértés szükségességét.

APETITORIUM

a legkellemesebb ízű étvágy- és gyomorjavító. Kapható egyedül

FINTÉR FERENC Szt. József gyógyszerterében a nagytemplom mellett.

Ellenzéki hangulat a radikális-pártban

Hossza válságra van lálátás

Beogradból jelentik: A radikális pártban napról-napra erősödik az az áramlat, amely a demokratákkal véglegesen szakítani akar. Egyes radikális képviselők még azt is hangsúlyozzák, hogy a párt érdekében állana, hogy ellenzékbe menjenek, mert a demokraták kormánya önmagától rövidesen csufos fiaszkóval végződne. A klub a napokban újabb ülést fog tartani. Telánittel arra, hogy hétfőn és kedden szinte az összes képviselő megérkeznek Beogradba, ezen az ülésen véglegesen dönteni fognak a párt további magatartásáról a válságban.

Egy radikálispárti miniszter hétfőn kijelentette, hogy a küszöbön álló kormánykrisis hosszának ígérkezik és legalább egy hónapig fog eltartani, úgy, hogy az új kormány legfeljebb csak december 15-én mutatkozhatik be. A miniszter kijelentette azt is, hogy ha az új kormány új választások programját is hozza, a választásokra nem kerülhet előbb sor, mint áprilisban.

Felhívás keringőre

A passzivitás abbaahagyását kívánják a magyaroktól és a németektől.

A demokratapárt panaszosírói hetilapja, a »Panesevac« vasárnapi számában hosszabb cikkben foglalkozik a demokratapártiak a nemzeti kisebbségekhez való viszonyával. A cikk megírására a demokratapárt helyi szervezetének az a kísérlete szolgáltató alkalmat, hogy a legközelebbi községi választásokra a magyar és német kisebbségekkel közös akcióra tömörüljenek — a radikálisok ellen. A demokratapárt a múlt héten ebben az irányban egy értekezlet összehívására meg is tette a kezdeményező lépést. A nemzeti kisebbségek megjelent képviselői azonban nem mutatkoztak hallandóknak a községi választáson az együttműködésre, hivatkozva arra, hogy a kormány, melyben a demokraták is bent ülnek, megfosztotta őket az országos politikában való részvétel lehetőségétől is.

A »Panesevac« cikkirója sajnálatul regisztrálja a nemzeti kisebbségek passzivitását és igyekszik bizonyítani ennek helytelenységét és indokolatlanságát. De a választói jogfosztás méntességét, mert megvédeni meg sem kísérel, nem tud mást felhozni, mint hogy még sok fontos állami kérdés nincs rendezve, az állam még fiatal és hogy még a nemzeti romantizmus korszakában élünk. Hivatkozik viszont a cikk arra, hogy a demokratapárt a nemzeti kisebbségek kérdésében az összes politikai és polgári szabadságok biztosítása alapján áll és ebben az irányban meg is tett minden tőle telhető. Szeretné programját teljesen is végrehajtani, sajnós azonban, ez nem volt lehetséges, „hogy miért, az mindenki előtt ismeretes.”

A helyi panaszosíró viszonyokat illetően mégis feltétlenül ajánlja a kisebbségeknek a demokratákkal való együttműködést, a jelenlegi radikális városi vezetéssel szemben, amely nem tesz semmit a város fejlődéséért. Sem világlátás, sem következtetés nincs, a nagy adók dacára. Különösen pedig az adókvótó bizottság önkényes, pártiszempontoktól vezetett működése ellen lehetne akkor sikerrel fellépni, amely egyformán intézi merénylőit a demokraták és a nemzeti kisebbségek zsebei ellen. Tehát az országos politika egyes hibáit is tartásá vissza a nemzeti kisebbségek, hiszen azok végeredményben — csak a radikálisoktól erednek.

Nem valószínű, hogy a panaszosíró magyarok és németek, akiket most a demokratapárti helyi újság táncra

kér fel, az első szép szóra elefejtik a választói jogfosztást és szó nélkül megteszik azt a szívességet a jogfosztó rendelet szerzőit támogató, azokat tízön-vízen támogató demokratáknak, hogy akár a helyi politi-

kában támogatásukra szessenek. Naiv dolog a passzivitás abbaahagyását kívánni azoktól, akik nem is a saját jószántukból passzivisták, hanem csupán azért, mert megfosztották őket politikai jogaiktól.

Nem engedik az olasz határra a nacionalista ifjuságot

A belügyminiszter visszautasította a felfegyverkezésre vonatkozó követeléseiket

Beogradból jelentik: A nacionalista ifjak és a Comité vezetői hétfőn délelőtt megjelentek Timotevics belügyminiszternél, akivel tárgyalásokat folytattak olyan irányban, hogy az ifjak egy csoportja és az önkéntes csapatok Susákba menjenek az olasz csapatok akciójának ellensúlyozására. A belügyminiszter közölte a szervezetek vezetőivel, hogy a kor-

mány semmiesetre sem enged meg semmiféle ilyen expedíót, mivel ezt a kérdést maga az állam kívánja elintézni és a szükséges rendelkezéseket a kormány maga is meg fogja tenni.

Ugyanezen oknál fogva visszautasította a belügyminiszter a nacionalista ifjaknak azt a követelést is, hogy 6000 fõnyi csapatot küldjenek az olasz határra.

Pikáns politikai vacsora Pesten

Andrássy, Vázsonyi, Rassay és a szocialisták egy táborban Bethlen ellen

— (Budapesti tudósítónktól) —

A parlamenti üzenetet Rassay Károly arra használta fel, hogy meszteri kézzel egy olyan alakulatot hozzon létre, amelynek megvalósulásában még a legoptimistább ellenzéki politikusok is kételkedtek. Rassay előbb feltámasztotta a liberális blokkot, amely a tavalyi Vázsonyiék, Bathlyányiék, Rassayék és a szocialistákból állott és azután lassan bevonta a szövetségbe a keresztény ellenzéki politikusokat is. Előbb Rakovszky Ivánt nyerték meg (egyetlen ígérettel: harc a kormányzó hatáskör és időtartam revíziójáért), később pedig sikerült Beniczky Ödön és Lingauer Albit is belépésre bírni. Valószínű, hogy a legitimisták mágnások mérsékelt szárnya Pálavici, a két Cziráky, Sigray és Károlyi József gróf is rövidesen csatlakozik. Rassay akciójának nagy sikerét legjobban jellemzi az a tény, hogy tegnap este Purjesz Lajos, a Világ szerkesztője, politikai vacsorát adott és azon Vázsonyi és Rassay kivül diszkrétan megjelentek Rakovszky, Beniczky Ödön és Lingauer Albin is. Lingauer az exponált keresztény képviselő és szerkesztő — vacsorán a Világ szerkesztőjénél, ez legalább is olyan politikai szenzáció, mint Andrássy esetleges csatlakozása — amiről sok szó esk

az ellenzéki szövetséghez.

Mert ez is aktuális. Bármily humorosan hangzik is Andrássy a sokféle orientáció után elvált Hallertől és Friedrichtól, legújabb fegyvertársaitól és a szocialistákkal együtt küzd Bethlen ellen. Az ő személyének egyébként nem nagyon örülnek Vázsonyiék, mert Andrássy nem éppen túlságosan szerencsés kezű politikus.

— Elpecheli a játékot — mondta Vázsonyi nevetve e sorok írójának — de biztosan komolyan gondolta ezt a kitünõ Gyula grófról.

Az ellenzéki front elsősorban tényleg Bethlen reakció politikája ellen irányul, mert a közbiztonságokért és az általános választójogért küzd, de harcolni akar a Friedrich-Gömbös-Wolff triász ellen is. Politikai körökben erősen beszélnek, hogy Friedrich ezuttal Gömbössel és segédesapataival szövetezik. Friedrich ugyan megcafolta ezt a hírt, sőt Bethlen is rendelkezik megfelelő erõlyel és hatalommal, hogy letörje ezt a válfalkozást, de a hír mégis a levegőben van és igen nyugtalanítja a közvéleményt. A jövő heti parlamenti ülésükkel az ellenzéki blokk teljes erõvel fel akarja venni a harcot a terv ellen és kényszeríteni akarja Friedrichéket, hogy nyilvánosan is bizonyítsák be a hír valótanságát.

Kemal esendõrei bevonultak Konstantinápolyba

A görög csapatok megkezdték Trácia kiürítését — Olasz zászlóalj indult Tráciába

A görög-török háború és az egész keleti konfliktus végső felvonása: a mudániai egyezmény végrehajtása megkezdődött. A szövetséges konstantinápolyi megbízottai átnyújtották az angolai kormány ottani képviselőjének a hivatalos szöveget, amelyben a görög kormány tudatja, hogy elhagyja és átadja a mudániai egyezményt. A görög megbízott már aláírta a jegyzőkönyvet.

A nyilatkozatban a görögök elutasítják a török megbízott kívánságait. Egyben tudatják a görög megbízottak azt is, hogy a görög kormány a nagyhatalmak támogatását kéri a tráciai keresztények számára. Kéri, hogy a nagyhatalmak tegyék lehetővé a keresztényeknek Tráciától való menekés kivonulását s hozzájárulják meg azt a hetáridõt, amit a törökök bevonulására állapítottak meg.

Görögországgal megegyezés jött létre Kelet-Trácia kiürítésére vonatkozólag. A megállapodások szerint először a Harakéső-zónát hagyják

tek a nekik kijelölt vidékekre, hogy ellenőrizzék a görög csapatok elvonulását. A jelekben következtetve, a kiürítés baj nélkül fog végbemenni.

Megérkeztek Konstantinápolyba a török esendõreszapatok,

amelyek a szövetséges zászlóaljukat Tráciába fogják kísérni, mikor azok az ország különböző részét a görög kiürítés után megszállják. A nemzeti esendõreszapat Sztabulban nagy lelkesedéssel fogadták. Diadalkapu alatt vonultak be és a nép megvendégelte őket.

Kemal pasa vasárnap Brüsszába érkezett, ahol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta.

Hastings Anderson tábornok, Harrington tábornok új vezérkari főnöke vonaton Konstantinápolyba érkezett. A tábornok hadirepülőgépen indult Londonból, szerencsésen eljutott Bécsbe, de onnan tovább repülve, gépet baleset érte s kénytelen volt leszállni. A tábornok visszaküldte Londonba a katonai repülőgépet és vonaton folytatta útját.

Franciaországban tartják a béketárgyalásokat.

A szövetségesek fibozisták úgy vélekednek, hogy Szmirna több okból alkalmatlan a békekonferencia színhelyéül. Az angolai kormánynak semmi ellenetése sincs, hogy a béketárgyalásokat Franciaország valamely városában tartassák meg, mint-hogy a szövetségesek Velencét már eljuttatták.

Kié lesz Nyugat-Trácia.

Szöfia. A bolgár távirati iroda jelenti: Bolgár politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a mudániai egyezmény, mely Kelet-Tráciát a törököknek juttatja, Nyugat-Tráciáról nem intézkedik. Abban reménykednek, hogy a nagyhatalmak Nyugat-Tráciát Angliához fogják esatolni. Mozgalom indult meg annak érdekében, hogy az összehívandó konferencia előtt hangulatot teremtsenek a francia kérdés ilyen irányú megoldásának.

Betiltották a földmivesspárt sebenikói gyűlését

Beograd. A földmivesspártnak hétfőn kellett volna Sebenikban megtartania gyűlését, amelyre a földmivesspárti képviselők teljes számában elutaztak. Hétfőn azonban a földmivesspárti képviselők klubja táviratot kapott azzal az értesítéssel, hogy a kormány a sebenikói ülés megtartását nem engedélyezte, amiért a klub intervencióját kérték.

Radics-párti képviselő csatlakozása a földműves párthoz

Beograd. Haisler Károly Radics párti képviselő, aki résztvesz a parlament munkájában, nem a koalíciósági pártha lépett be, — mint azt egyes lapok jelentették — hanem a földműves párthoz csatlakozott és ezzel egyöntetűen fog a parlamentben eljárni. Haisler képviselő kijelentette, hogy véleménye szerint a parlamentben jelenlétével többet használhat a horvát ügynek, mint az egész radics-párt állhatatos távolmaradásával.

Titkos szerződés Olaszország és Franciaország között

Londonból jelentik: A »Daily Mail« értesítése szerint a Népszövetség tanácskozásának befejezése után Franciaország és Olaszország között titkos szerződés jött létre, melyben mindkét állam egyezményt kötött a kölcsönös katonai fellépésre kötelezi magát.

A kártya

A régi jó időkben három uriember — egy ügyvéd, egy főbíró és egy újságíró — egyszerre kezdte meg tizenöt napra terjedő állanfolgóbüntetését Vácón, ahová párvádi vétségé miatt internálta őket az igazságügyi miniszter. Összebarátkoztak s — mivelhogy ott nem volt célja annak, hogy bizottsággá alakuljanak — egész nap kártyáztak.

A két hét nagyon gyorsan múlt el, talán gyorsabban mint szabadlában, mert a kártya nagy unalomozó és a legjobb időlő. Mikor letelt az idejük, a nemecseli állami intézmény igazgatója személyesen jelent meg egyik foglányának a cellájában, ahol javában folyt az alsós, s értesítette őket, hogy: szabadok.

Azt hiszik, hogy fölugrottak és örömmel siettek a levegőre?

Szó sincs róla.

Még három követelőző — proponálta az ügyvéd s többször játszottak. Azután a bírtokos mondott be három mestert, s az újságíró se engedte el a maga körülményeit, amlyeknek a lezajlása után az agrárius fölkelet a kézalódi kezdett. Amazok marasztalták az a mezokolással, hogy ki tudja, mikor találkoznak megint ebben a skedélyes fogház-ban?

Közönm, — választotta amaz. — Tudom, hogy „odakint” nem fogok olyan jól mulatni, de még is megyek, mert kíváncsi vagyok, hogy mi történik otthon.

Az ügyvéd és az újságíró ülve maradtak, s az utóbbi így szólt a fogház igazgatójához:

— Nem volna kedve felülni harmadiknak?

Bacdeker.

Csökkenet a szubotocai vasutigazgatóság szénellátása a pécsi bányászstrájk miatt

A pécsi bányászstrájk — mely, mint ismeretes, a múlt hét elején politikai okokból kezdődött — erősen érezteti hatását a szubotocai vasutigazgatóság szénellátásában, mint-hogy tudvalevőleg a békeszerződésben az S. H. S. királyságnak Pécsről biztosított szénkontingensből naponta 40 vagon szén a szubotocai igazgatóság kapott és a szállításában fennakadás állt be. A strájk előtt Pécsről naponta 300—500 tonna szén érkezett Szubotócára, amely mennyiség a múlt héten napi 50—100, legfeljebb 200 tonnára szállt le. Ez a mennyiség egymagában nem lett volna elegendő a szubotocai igazgatóság forgalmának fenntartására és ezért az igazgatóság kérésére a közlekedésügyi minisztérium részben a belföldi bányákból pótolta a felmerült hiányt. A szénszállítás csökkenése azonban — ha közvetlen fennakadást nem is okozott — egy időre meggátolta azt, hogy az igazgatóság a szokásos széntartalékolásról gondoskodhasson, illetve a meglévő tartalék szénmennyiséget szaporíthassa.

Bár a szombaton érkezett hírek szerint Pécsért nagy részben már megszűnt a bányászstrájk és csak egyes kisebb tárnák munkásai nem léptek újabb munkába, az onnan érkező szénmennyiség még mindig mélyen alatta van a 400 tonnás napi kontingensnek. Émiatt — mint értesülünk — a vasutigazgatóság felkérte a közlekedésügyi minisztériumot, hogy a hiány pótlására a pécsi bányánál a szükséges lépéseket megtegye.

Értesüléseink szerint az érkező szénmennyiség csökkenése egyelőre semmi befolyással nincs a vasúti forgalom zavartalanására, mílthogy a kiviteli tilalmak és a gabona-és lisztforgalomban beállott üzletlenség következtében a vasúti szállítások tetemesen csökkentek. Néhány héttel ezelőtt a vasutigazgatóságnál — a múlt esztendő példán okulva — azzal a tervvel foglalkoztak, hogy egyes kevésbé fontos vonatjartatásokat beszüntetnek és a helyükre új vonalakat — csökkentik az áruforgalmat,

hogy ezáltal a fővonalak forgalmának zavartalanítását a szénszállítás tekintetében mindig oly kritikus téli időnyre is biztosíthassák — de ez a korlátozás az üzletlenség folytán beállott forgalomcsökkenés következtében fölöslegessé vált.

Az üzleti élet stagnálása miatt — a vagyonhiány is

A magyar szövetkezett ellenzék felajánlja támogatását a kormányknak

A héten összehívják a magyar nemzetgyűlést

Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István miniszterelnök hétfőn reggel Budapestre érkezett; a délelőtti folyamán Kállay Tibor pénzügyminiszterrel folytatott hosszabb tanácskozást. Megerkezett a fővárosba gróf Andrássy Gyula, aki eddig még nem döntött az ellenzék pártszövetségéhez való csatlakozása dolgában, elhatározását jórészt azoktól a tárgyalásoktól teszi függővé, amelyeket erre nézve hétfőn folytatott. A délelőtti különböző pártállású politikai csoportok látogatták meg, délután Haller Istvánnal tárgyalva Andrássy döntése nemcsak azért fontos, mert ettől függ az ellenzéki pártszövetség frontjának kiszélesítése, hanem azért is, mert állásfoglalása, bármilyen legyen is, rendkívül érzékenyen hat ki a jelenleg még fennálló keresztény ellenzéki szövetség helyzetére, sőt lételére is, miután egyes tagjai az ellenzék pártszövetségéhez hajlanak, más tagjai a kormánypárti és kormányt támogató Gömbös — Wolff-csoportok fajvédelmi politikájához.

A kormánypárton nagy érdeklődéssel várják a szerdai pártértekezletet, amelyen főleg a nemzetgyűlés pénteki ülésén való magatartásukat beszélik meg a párt tagjai. Rendkívüli érdeklődéssel tárgyalják azokat a nyilatkozatokat, amelyekben a szövetkezett ellenzék nyíltan felajánlja támogatását a kormányknak

teljesen megszűnt, ami természetesen nem a vasúti kocsihiány hiányszámának, hanem a forgalom szünetelésének tulajdonítható. A szubotocai vasutigazgatóság területén a vasúti forgalom teljesen zavartalan és a szállítást csupán a zagrabi igazgatóság egyes vonalain fennálló forgalmi korlátozás akadályozza.

az állami lét feltételeinek biztosításában; különösen sok kommentárt írnak a párton egy ellenzéki vezető politikusknak ama nyilatkozatához, hogy a *deklaráció talán a legvégső alkalmat adja meg arra, hogy gróf Bethlen István nyíltan válasszon, hogy el fogadja-e politikai ellenléteinek felajánlott támogatást vagy továbbra is a jobboldal hatalomratoró elemeivel tartja a badarságot*. Azt hiszik, hogy — ha előbb nem — Bethlen miniszterelnök; a szerdai ülésen rekkeltetni fog erre a levélváltásra, amellyel szemben a párt hangulata nem egységesen nyilvánul meg.

Scitovszky Béla nemzetgyűlési elnök hétfőn szintén visszaérkezett Budapestre. Déli tizenkét óraker megjelent nála Rassay Károly, Pakots Jozsef, Farkas István és Batiz Gyula és átadták a képviselőház összehívását kérő ívet.

A képviselők távozása után Scitovszky elnök a következőket mondta:

— Az ivet átvettém, az teljesen rendezem van. Az összehívás iránt a házszabályoknak megfelelően rögtön intézkedem. A Házat legközelebb péntekre, de lehet, hogy már csütörtökre összehívjuk.

Válaszint, hogy az ülésen az összehívást valamelyik szocialista képviselő fogja megindokolni.

Jolanda és Bobby a polgármester előtt diszpenzációval házasságot kötöttek. Nem lehet mondani, hogy hágy esküdték, mert előzetesen írásbeli megegyezés jött köztük létre, amelyben a teljes desimtermentesen elvélvő fogva továbbra is biztosítják egymás szabadságát.

Eddig tart tulajdonképpen maga a történet és ezután következik az a bizonyos semmi, amely miatt a nevezetes esemény följegyzésre érdemessé vált a mai kor krónikájában. Ez a semmi jelenti azt az összeget, ami Bobby a beígért tizenöt ezer dinárból megkapott. Viszont ígéretet nyert arra, hogy feleségétől házasság tartama alatt az asszony jövedelmének felét megkapja apánás fejében. De ki tudja egy táncosnő havi jövedelmét ellenőrizni? ...

E módosított megegyezés már az anyakönyvi hivatalból lejövót, a város-ház lépcsőin történt, amikor az asszony már tászkájában őrizte az állampolgárságot, utlevélet és tartózkodási engedélyt jelentő házasságlevelet. Ezután az ifjú pár a lépcsőházban búcsút mondott egymásnak, Bobby elment lakóházát ünnepelni, Jolanda pedig a legelső vonatra egy óra múlva elutazott új működésének színhelyére, Somborra.

Este pedig a fiatal férj lakodalmi hangulatban fogadta a gratulációkat, különös jókedvvel járta a parketton a slimit, hogy a nászszüzekének további négy megünnepeléséhez szükséges költéseket megkeresse. Egy egyébként megállapította, hogy a férjék kijelentései dacára nem is olyan rossz jöve a házasság, különösen, ha mindjárt szalmaözvegyességgel kezdődik.

„PHILATELIA”
BÉLYEGKÉPVESZÉSKÉDÉS SUBOTICA SZÉCSI E.

Vessék hármaslag igazságot bélyegeket. A legelső helyegéből csak teljes sorokat árulunk, vagy egyeseket a 20 és 50 paria, valamint a dírmes kivételével. Kuldjön arajlatot. 635

„Badarság a versaillesi szerződés”

Páris. Az egész francia sajtó elhallgatta a kamara utolsó ülésének nagy szenzációt keltő epizódját. Favre képviselő beszédében a jóvátételi kérdéssel foglalkozott s hevesen támadta a kormányt a német kérdésben elfogalt körülméletlen álláspontja miatt. Favre többek között a következőket mondta:

— A versaillesi szerződés badarság. Van-e valaki a Házban, aki elhiszi, hogy Németország annyira arany márkát tud fizetni, mint amennyit követelnek tőle. Ezt senki se hiszi komolyan. Miért nincs a kormányknak annyira bátorsága, hogy ezt nyíltan be is vallja? Az ország a józanság politikáját követeli s a legközelebbi választásokon érvényt is fog szerezni ennek a követelésnek.

E kijelentések nyomán rendkívüli heves vita keletkezett.

— A beogradi román követség koronázási ünnepélye. Beogradból jelentik: A beogradi román követség által a koronázási ünnepélyek alkalmával rendezett estélyen a királyi udvar képviselői és a kormány tagjai is megjelentek. Az estélyen részt vett Pasics miniszterelnök és felesége, Vászics hadügyminiszter, Trifkovic, Sztáncics, Krstelj, Markovics és Pribicevics miniszterek, az udvar részéről Hadzics tábornok, Ófel-sége szárnysegéde s Damjanovics ezredes, udvari marsall. Kivülük sok tekintélyes politikus jelent meg.

— A bécsi SHS követ áthelyezése. Beogradból jelentik: Amint a „Novi List” értesül, Ticsa Popovicsot, az eddigi bécsi SHS követet legközelebb Konstantinápolyba nevezik ki követté.

— Az államtanács titkárai. Beogradból jelentik: Kedden az államtanács ülést tart, a melyen megválasztja tizenkét titkárát. A megválasztott titkári listát beterveztik az igazságügyminiszternek, aki ezek közül hatot fog kiválasztani.

— A tisztviselőkérdés rendezése. Beogradból jelentik: Hétfőn délelőtt a tisztviselő-kérdéssel foglalkozó bizottság ülést tartott, amelyen a javaslat második részét vitatták meg, amely a tisztviselők kategóriájába osztásáról szól. A vitát holnap folytatják.

— Lemon az olasz kormány. Rómából jelentik: Facta miniszterelnök hétfőn tájékoztatta a királyt az általános politikai helyzetről s a kormány helyzetének tarthatatlanságáról. Az olasz kormány kedden nyújtja át lemondását a királynak.

— Német tanítók Beogradban. Beogradból jelentik: A napokban várják tizenhat vrsaci német nemzetiségű tanító Beogradba érkezését. A tanítók tanulmányutra mennek az ország fővárosába és társadalmi kapcsolatot is akarnak létesíteni szerb kártársikkal.

— Megszűnt a pécsvidéki bányászstrájk. Pécsről jelentik: Hivatalosan közlik, hogy a pécsvidéki szénbányákban a strájk hétfőn megszűnt. A munkások az összes telepeken munkára jelentkeztek, ennek folytán a közigazgatási hatóság preventív intézkedésére letartóztatott munkásokat szabadlábra helyezték,

— **A becskeréki orvosok felemeltek** a látogatási díjakat. Vellikibecs-kerekről jelentik, hogy a becskeréki orvosok klubja vasárnap este tartotta meg alakuló ülését a kaszinóban. Az orvosok elhatározták, hogy a súlyos gazdasági helyzet következtében a látogatási díjakat felemelik, még pedig nappali látogatásért 40 dinárra, éjszakai pedig ennek kétszeresére. Hivatalnokok és szegényebb sorsú betegek azonban anyagi viszonyaiknak megfelelően kevesebbet fizetnek.

— **Kereskedelmi Egyesület alakult** Debelesán. Debelesáról jelentik: A debelesai kereskedők és iparosok vasárnap délelőtt a kaszinóban népes ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy érdekeik megóvása céljából egyesületet alakítsanak. A Kereskedelmi Egyesület tisztikara a következőképpen alakult meg: Elnök Jovanovics Szima gyógyszerész, alelnök Mohácsai Sándor kereskedő, pénztáros Szőke Gyula, titkár Vilyaszky Emil igazgatótanító, Választmány Krausz Árpád, Apler Ti-vadar, Beer Pál, Pártos Simon, Gradan János és Krausz Dávid. Felügyelő-bizottság Albrecht János, Krausz József és Hanauer József.

— **November elsején nyílik meg a szubotici színház.** A szubotici színház néhány éve tartó csend és hallgatás után néhány nap múlva ismét megnyitja kapuit. A színházi bizottság és a város már végleg meggyezett *Dimulovics* színiigazgatóval. A színházat november 1-én nyitják meg. Az első előadás *Steria* vígjátéka, a »*Kirjanje*« kerül színpadra, második este, vagyis november 2-án pedig *Pecija Petrovics* vígjátéka, a »*Pjusak*« (Zivatar). Mindkét előadás *Pera Dobrinovics*, a beogradai Nemzeti Színház jénevű kómikusa és rendezője vendégszerepel. A berletek árát a színház, már, amint ismeretes, megállapította, azonban a rendes helyi árak megállapítására eddig még nem került sor. A napokban azonban ez is megtörténik, s a városi tanács is dönt a színházlatnak adandó szubvenció ügyében.

— **Miló Mihály né rágalmazási pöre** Ulain Ferenc ellen. Budapestről jelentik: A Tisza-pör 20 évszékű főtárgyalásán, 1921 augusztus 5-én tanuként meghallgatták ki dr. Ulain Ferencet, aki vallomásában Károlyi Mináyné női beszélgetésén súlyosan sértő kijelentést tett. Mikor Ulain Ferenc szájából ez a kijelentés kihangzott, a védőitök és a védők élénken tiltakoztak a kijelentés miatt. — Szégyélt magát! — kiáltották. — Egy nőről így beszélni! — Ekkor Ulain Ferenc visszaküldte: — *Nem nő ez, de gonoszlevő!* Gróf Károlyi Mihály né ügyvédjei, Nagy Győrey és Ács Jenő után a budapesti büntető járásbíróján *réalmadsz* miatt *büntető ítéletet* tett Ulain Ferenc ellen. A büntetőjárásbírósnak hűfőre tüzték ki az ügy tárgyalását, amelyen azonban Ulain Ferenc képviselői mentelmi jogára hivatkozva, nem jelent meg. A bíróság ezért most megkeresi a nemzeti gyűlést Ulain mentelmi jogának felfüggesztése érdekében.

— **Hafásis Hétet.** A debreceni törvényszék halálra ítélte Molnár Imrét, aki Biharkezesen megféle és kirabolta menyasszonyát. Testvérét Molnár Antal mint bűnégetted életfogytiglani fegyházra ítélte.

— **Házasság az olasz és belga királyi családban.** Brüsszelből jelentik: Az olasz királyi pár brüsszeli látogatásával kapcsolatban beavatott heien az a hír terjedt el, hogy ez alkalommal *Jolanda* olasz hercegnőnek *Lipót* belga trónörökösrel és *Umberto* olasz trónörökösnek *Mária Zsófia* belga királyi hercegnővel való házassága tekintetében megállapodás jött létre a két királyi család között.

— **Megfosztottak egy budapesti evangélikus lelkézt papi állásától.** Budapestről jelentik: Az evangélikus egyházi törvényszék hétfőn *Szimonidesz* Lajos evangélikus lelkézt megfosztotta papi állásától, mert Jézus életéről írt könyvében *tagadja Krisztus megváltó voltát*. Szimonidesz lelkész valószínűleg nem fog eleget tenni a parancsoknak, mert már előre kijelentette, hogy amennyiben állásától megfosztják, a hozzá ragaszkodó egyházközségével együtt kilép az evangélikus egyházból és szabadegyházat alapít.

— **Vasúti szerencsétlenség Budapestben.** Hétfőn reggel a bicsei helyi vonat összeütközött egy sebesen haladó tartalmközdonnyal. A mozdony összezúzódott, a vonat első kocsiában tartózkodók közül huszan megsebesültek, négyen súlyosan. A súlyos sebesülteket, névszerint Pusztér Ödönt, Végh Istvánt, Kiss Juliskát és Simon Sándornét a mentők azonnal kórházba szállították. A rendőri bizottság vizsgálata megállapította, hogy a szerencsétlenségért a váltókezelők felelősek.

— **Meg akarták illeselni Rathenau gyilkosait.** Lipszből jelentik: A Rathenau-pörben szombaton hozott ítélet meglepte a közönséget. A hallgatóság valóságosan felzúdult, mikor a törvényszék elnöke kihirdette, hogy a fővádlatok 15. ill. 16. §-ei fey felelősséget kaptak. Félő volt, hogy az elítélteket meg fogják támadni, mikor a törvényszék palatából át-szállították őket a szemközti levő fogházba s ezért Hagen elnök cselhez folyamodott. A zöld tonlockocsira börtönőröket írtattak, a bakra és a hágesóra szuronyos fogházöröket állítottak, de az elítélteket nem kísértette le. A zöld tonlockocsi körül-fogta a közönség és hangosan szidalmazta a gyilkosokat, mikor aztán a sokaság elszéledt, a törvényszéki elnök egy hátsó kapunál szuronyos fogházörök sorfala között vitte le az elítélteket egy teherautó-mobilra s azok baj nélkül kerültek át a fogházba.

— **Két bánati község árvízveszedelme.** A Duna és a Temes összefolyásánál fekvő két községet, Bárányost és Borsotát az a veszedelem fenyegeti, hogy a Duna megdagadt árja eléri. A községek határai már víz alatt vannak. A lakosok ladikokban kikukoricát törni és a víz alatt álló kukoricaföldekről szedik le a termést. Ha a Duna áradása tovább tart, a két község házait is elönti a víz.

— **Nemzeti Pantheon épül Beogradban.** Beogradból jelentik: A legutóbbi minisztertanácson *Pasic* miniszterelnök törvénytervezetet mutatott be egy hatalmas Pantheon építéséről, amelybe a szerb-horvát-szláv nemzet összes nagy alakjainak hamvait helyeznék el. A kormány elfogadta a javaslatot és elhatározta, hogy a Pantheon építési költségeire évenként egyelőre 30 millió dinárt fognak a költségvetésbe beállítani.

— **Tizenkét esztendősi tolvai.** Novisadról jelentik: Hétfőn reggel az iskolába igyekvő kislányokat az utcán egy tizenkétéves lány feltartóztatta azzal, hogy az orvos ut-megbizásából meg akarja vizsgálni, *uzsita-e a hüli.* A fülvizsgálat ürügye alatt azután kiszedte a kis emle iskolás lányok füléből a fülbevalót. Hat apró károsult tett panaszt a rendőrségen, amely még hétfőn délelőtt kinyomozta a ravasz tolvajt és átadta a kiskorúak bíróságának.

— **Dologház lesz a zalaegerszegi internáló tábor.** Budapestről jelentik: A »Magyar Hírlap« keddi száma azt írja, hogy a belligyminiszter a zalaegerszegi internálótábor országos dologházzá akarja átalakítani, mint-hogy az internáló tábor jelentősége megszűnt.

— **Ujjászervezik a nemzetközi vonatkozlekedést.** Beogradból jelentik: A berni nemzetközi vasúti szövetség november 12. 13. és 14-re Livornbe nemzetközi kongresszust hívott egybe, amelyen meg fogják állapítani az új közvetlen vasúti összeköttetéseket egész Európában. A közlekedéstudgyi minisztériumban készítik most elő az anyagot és dolgozzák ki a terveket a jugoszláv vasutaknak a szomszédállamok vonat-laihoz való csatlakozásról az 1923—1924. évre: Jugoszláviát a konferencián Dekoro E. helyettes vasutizgató és Jovanovics Dimitri miniszter inspektor fogja képviselni.

— **Csak husz milliót sikkasztott.** Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség letartóztatta Preer Jánost a Koburg-Gothai hercegség uradalmának volt jóságigazgatóját, aki a feljelentés szerint mintegy huszmil-liót koronát sikkasztott.

— **Habsburg Károly monitorja.** Vasárnap Novisadra érkezett a Gloworm nevű angol monitor. Ez a hajó vitte annak idején Habsburg Károlyt és Zitát Madeira szigetére. A hajó holnap tovább indul Beograd felé.

— **A külföldi diplomaták számára fel-függesztették az amerikai alkoholtilalmat.** Washingtonból táviratozzák, hogy az alkoholtilalmat, amely általános volt, az államkormány annyira korlátozta, hogy külföldi diplomatái képviselletek számára szabad szeszest italokat behozni. Az új rendelet kimondja, hogy ezek az alkoholszállítmányok a külföldi képviselletek peesége alatt juthetnek be s éppen olyan elbánás alá esnek, mint eddig a diplomatái küldemények.

— **Új világrekord a repülésben.** Párisból jelentik: Buossoiról és Drouhain kétfedeli repülőgépekön 34 óra 14 perc és 7 másodperc időt töltöttek a levegőben. Ezzel a 28 óra 19 perc és 30 másodperc hivatalos világrekordot megdöntöttek.

— **Elfogató parancs Kóburg hercege jóságkormányzója ellen.** Budapestről jelentik: Kovács Miklós vizsgálóbíró elfogatói parancsot adott ki Treer János, a Koburg-Gothai hercegség volt magyarországi jóságkormányzója ellen. Treer Jánost maga a hercegi család vádolja azzal, hogy a hitbizományt több millió koronáig megkárosította. Ez az elfogatói parancs nehezen lesz végrehajtható, mert Treer jelenleg Bécsben tartózkodik.

— **Az első magyar nyelvű tankönyv a középiskolák számára.** Lipszt és Lampel szubotici cég kiadásában most jelent meg az első magyar nyelvű tankönyv a középiskolák magyar osztályai számára. Az Általános Olvasókönyv-et az elemi iskolák V. és VI. osztálya és a középiskolák I. osztálya részére engedélyezte a minisztérium. A szerzők: Milutinovics Dusán, Havas Antal és Csernai Károly nehéz feladatot oldottak meg, amikor az olvasmányokat úgy válogatták össze, hogy e három osztály különböző tanulmányához simuljanak. A könyv tartalma feltünően gazdag, kiállítás előrangú. Ár 12 dinár s a kiadónál rendelhető meg.

— **Az új esch kormány folytatja a régi politikát.** *Prágából* jelentik. *Rasin* dr. pénzügyminiszter a saját képviselői előtt részletesen nyilatkozott tárcája több kérdéséről. A hivatalnokai fizetéseket legkorábban 1923 április 1-én leszállítják, ha addig a korona és az árak bizonyos stabilitásba bekövetkeznek. Az állami gazdálkodás bizonyos ágait külön törvény nyilvános számadásra és a mérleg bemutatására kötelezett vállalatoknak fogja minősíteni. A valuta tekintetében a kormány megmarad eddigi magatartása mellett. Aranykészletünket megőrizzük — mondotta Rasin — és a korona árfolyamát tartani fogjuk, hogy a nagy ingadozásokat elkerüljük, ez azonban nem egyedül tőlünk, hanem a világspekuláció tőlünk. A gyökeres valutaris reform végrehajtása most nehézségekbe ütköznék, mert a bankiegyek-

lek arannyal való kieserelése nélkül a reform már eleve kudarcra van ítélve. Ennek ideje akkor így elérkezni, ha a szomszédállamokban megszűnik az infláció. A további defláció főfeltétele a szénárak leszállítása, mert türethetetlen dolog, hogy a szén ára a békeárak 20—23-szorosa. A kötött gazdaságot meg kell szüntetni és a külföldi behozatalt szabadbá kell tenni, ami a szénárakat más kalkulációra fogja kényszeríteni.

— **Az olasz faszisták bosszúval fenyegetőznek.** Rómából táviratozzák: Az ausztriai Steinalch községben egy csomó innsbrucki német diák behatolt egy olasz villába és revolverrel arra kényszerített három ottlakó olasz tisztviselőt, hogy azonnal hagyja el a községet és távozzék Ausztriából. A Popoli D'Italia, a faszisták lapja, amely hírül adja ezt az esetet, azt írja, hogy Olaszország hennegy milliót ajándékozott az osztrák koldusoknak, egyuttal pedig azzal fenyegetőzik, hogy a faszisták irgalmatlanul meg fognak bosszúszálni minden sérrelmet, amely Ausztriában lakó olaszokon esik. Walter tirol képviselő Facta miniszterelnöknel tiltakozott a tirol autonómia felfüggesztése ellen.

— **Öngyilkos fiatal leány.** Novisadról jelentik: Dutka Ilona tizenkét éves leány szombaton öngyilkosságot követett el. Nagy adag arzén tett be és bártetté azonnal észrevették és rögtön gyomormosást alkalmaztak nála, a halálrázsánt fiatal leányt nem lehetett megmenteni az életnek. Nagy kínok között meghalt. Tettének okául azt említi, hogy anyja valamiért megfede. Ezt nagyon a szívére vette és a leány előlötti bánatában vált meg az étlettől. Az öngyilkosságot a Kralja Petra ulica 10. számú házban követte el, ahol anyja mint házevetőnél vaál alkalmazva. A rendőrség nyomozást indított arra vonatkozóan, hogy a leány, — aki már régen készülhetett az öngyilkosságra, — honnan szerezte a mérget.

— **Tanítók figyelmébe.** A magyar ajku tanítók új vizsgaprogramjára nézve felhívjuk a tanítók figyelmét a »Hét« című topalai hetilap október 22-én megjelenő mellékletére, mely részletes felvilágosításokat fog hozni a vizsgára nézve. A »Hét« megrendelhető Bácska-Topolán a kiadóhivatalban. Egyben közöljük, hogy a sajtóból kikérült és már kapható az SHS. králýság földrajza és alkotmány-a Balkánfélsziget földrajzával kibővítvén Pennavin Elemér fogúmu. tanártól. Kapható a szerzőnél vagy Mák Aladár igazgatónál Bácska-Topolán.

— **A legizletesebb és legolcsóbb vil-lásreggeli Landovic** (volt Bačka) vendéglőjében. Csak 2 dinár.

— **Dr. Vécsői Jenő orvosi rendelője** nem bétegek részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnick Piroška-féle ház.

— **Dr. Wilhelm Adolf** nyugalmazott közlőbírói igazgató, lakik: L. Senve (Bem) ul. 20. sz. gyógyít bel- és szem-betegeket. Szemoperációkat is végez. 000

— **Figyelem!** Megérkeztek a legújabb párizsi és bécsi női kalapmodellek Beer Bössi kalapszalagnába. Szubotica, Dusanava-ulica, kaszinó-épület. — Kalapalkítások jutányosan és pontosan eszako-ztatnénk. 6196

— **Roth Olga kozmetikai intézetében** Kr. Alexandrova-ulica 21. száma alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépség-pótlás, arcbőrhámlasztás, alkalmatlan hájszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, maffoltek végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, pudingek, gyógyszappanok, »arcfehérítő és szeplőlenőcsök stb. 2804

SPORT

A zombolyai Sport Egylet birkózó-versenye

A Zombolyai Sport Egylet birkózó-versenye, melyet közönség elfoglaltsága miatt több kisebb incidens zavart meg, a verseny során a helyes döntőjénél Helm (Sombor) és a kezdő Vizskocsil (ZsSE) kerültek egymással döntőbe, amely alkalommal a sportszabályok ellenére egy a két határbíró, mint a bírói funkciót a ZsSE tagjai látták el. Az elfoglalt bírák, helytelenül, Vizskocsil nyilatkozták győztesnek, mire Helm, aki így második lett volna, a versenytől visszalépett. Helm a zombolyai közönség inzulitusa miatt csak rendőri védelemmel mehett az állomásra. A verseny eredményei a következők:

Légsúly: 1. Szabó (Sand); 2. Klein (ZsSE); 3. Holcz (ZsSE).

Pehelysúly: 1. Vizskocsil (ZsSE); 2. Koszó (ZsSE).

Könnysúly: 1. Mecher (ZsSE); 2. Kühn (ZsSE); 3. Gyorgyevics (ZsAK, Sombor).

Közép A): 1. Kincses (Sand); 2. Hönig (ZsSE).

Közép B): 1. Nagy (Sand); 2. Wenzel (ZsSE).

A subotici birkózók három első díjat, 9 pontot nyertek.

A budapesti dekalion-bajnokság. Vasárnap délután fejezték be a Magyar Atlétikai Szövetség által a margitszigeti sporttelepen rendezett atlétikai tizes versenyt, melynek eredményei a következők: 15 kilométerre bajnokság: 1. Várady Mihály MTK 51 p. 40,5 mp. — Távolugrás: Haluska BEAC 6,99 m. — Súlydobás: Bedő BEAC 13,71 m. — Dekalton: 1. Somfay MAC 48,37,32 pont. 2. Geguss KAOE 44,19,06 pont; 3. Ujfaluczky FIC 41,40,96 pont. — Somfay, annak dacára, hogy a gátfutásban és

távolugrásban nem szerzett pontot, biztosan nyerte a bajnokságot. Az egyes versenyeken a következő eredményeket érte el: 100 m. síkfutás, 11,6 mp; súlydobás 10,94 m; magasugrás 1,65 m; 400 m. síkfutás 52,7 mp; diszkoszdobás 36,00 méter; rudugrás 2,30 m. — A távolugrásnál a rossz ugróhely miatt háromszor belépett. A 110 méteres gátfutásban négy gátat döntött. Ideje 16,8 mp, ami 1200 pontnak felel meg.

Új sporttelep épül Beeskereken. Veliki Beeskereken eddig a sportegyesületek a vásártéren játszották le valamennyi mérkőzésüket. Amint most Beeskerekéről jelenik, dr. Gyubics Andreja városi főjegyző kezdeményezésére rövidesen új modern sporttelep épül Beeskereken, a város középpontjában a Hajduk Berkova-utcaiban. A beeskerei sportegyesületek nagy várakozással tekintenek az új sporttelep elkészülte elé.

KÖZGAZDASÁG

Három évi fegyházzal büntetik Németországban a devizaspekulációt. A német devizarendelelet a legteljesebb szigorral bünteti a szemérmelen valuta- és devizaspekulációt. A büntető rendszabályokból kiemeljük a három évi fegyházzal és az egy millió márkát is túlhaladó pénzbüntetéssel. A büntetésnek ilyen mérve biztosan derékba tör a spekuláció mindennemű próbálkozását.

A Skoda-művek ágyukat szállítanak Spanyolországba. A prágai spanyol követ tárgyalásokat folytat a Skoda-művek vezetésével nagyobb mennyiségű hadianyag szállítása tárgyában. Eddig 22 millió cseh korona értékű ágyút és aeroplánt rendelt a spanyol kormány.

Nemesítik a cigája juhokat. A szerémségi rumai gazdaságban 1920 óta

dr. S. Ullmanszky zagrabi egyetemi tanár vezetésével gazdasági szempontból fontos kísérleteket végeznek. A szerémségi cigája juhok nemesítik. Az eddigi eredmények sikeresnek mondhatók. A kísérletek a vojvodinai juhtenyésztés szempontjából nagyon fontosak, mert ez a fajta juh a Vajdaságban kiválóan tenyészhető. A nemesítés következménye, hogy egy kifejlett juh 75 kg., míg egy hároméves 49 kg. A juh egyszerű nyírásra 33 és négytized finom gyapjút ad. A kísérleteket tovább folytatják. Eddig sem juhokat, sem vetőmagot nem nemesítettek. Most a demokráciát a gazdasági élet előnyére, úgy látják, feladták.

TŐZSDE

Beogradi tőzsde, október 16. Devizák: London 280,50—278,50, Páris 482—480, Newyork 63,50—62,50, Geni 1185—1175, Szaloniki 190—186, Róma—Milano 273—271, Prága 216—214, Berlin 2,46—2,4350, Wien 0,088—0,0845, Bukarest 40,65—38,65, Szófia 42,40, Brüsszel 462—458, Budapest 2,54—2,51, Barcelona 950.

Zagreb (nyitásnál) 219,50.
Zagreb, október 16. Zárlat: Berlin 2,50, Prága 2,30, Páris 4,3750, London 2,51, Newyork 62,50, Budapest 2,6750.

Zürichi tőzsde. Zárlat: Berlin 0,1850, Hollandia 215,50, Dollár 651, London 2402, Páris 40,90, Milano 22,775, Prága 18, Budapest 21,50, Bukarest 335, Varsó 0,2, Bécs 0,0072.

Budapesti tőzsde. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 9300, Márka 0,95, Svájci frank 465, Dinár 38, Lengyel márka 0,26, Zagreb 9,50.

Novisadi terménytőzsde. Lényeges változás az árakban nincs. Az irányzat tovább is lanyha. Az előfordult kitések: Buza (bácskai) 337,50, Szerémségi 340, Ó-tengeri 250, Csöves tengeri 107,50, Zab 250, Főzöliszt 450, Ős liszt 492 dinár.

Filip Buzaž kr. sudski izvršitelj u Subotici.

Izvrš. broj 469-2—1922.

DRAŽBENA OBJAVA

Potpisani sudski izvršilac, na osnovu 8-a 102. zak. čl. 60 iz 1881. objavljuje, da će se usljed odluke broj 3145—1922 subotičkog sreskog suda, a na korist ovrhođotica udore Franje Vaš zastupan po advokatu Dr-u Antunu Vaš iz Subotice radi namirenja dražbine od Kr. 12,000 i prip. prodati na javnoj dražbi pokretne imovine u zapisniku pisenbe na broj Gn. 4828—1922 i procenjene na Kr. 15,300 poimeuce bačva vino i pokuđstvo.

Dražba će se održati dana 19. oktobra 1922 god. na 9 sati u Subotici III. krugu Beogradske put 115 broj.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kuplenu stvar, 88-u 107. i 108. zak. čl. 60. od 1881.

Subotica, dne 3. oktobra 1922 god.

7528 Filip Buzaž, sudski izvršitelj.

Minden kereskedő!
valóat, ha nál, elárndu erdeie, hogy bélyeg őie, mely a levelezésben megát a ceket képviseli, leteszés legyen.

Legszébb kivitelű, tiszta

BÉLYEGZŐR

készülnek minden nyelven prima anyagból

TENNER OPTINUS

cégét. Subotica Aleksandrova ul. 11. Válaszra birt. c. 111. helyre!

(*) I. M. Ovadia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Intervall minden ügyben a hatóságoknál. Levelez szerbül, magyarul és németül. 3748

(*) Október 4-én Subotican nagyobb összegű pénz találatot. Igazolott tulajdonosa a rendőrség bünygi osztályán átveheti.

(*) Háromezer koronát juttatott Pletsch Ferencné urnó a Gyermekvédelő-Liga javára a folyó hó 8-án tartott a Mit az erdő meséje című szindarab tiszta jövedelméből.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Horváth János-féle fűszer- és vegyeskereskedést átvettem. Egyben figyelmeztetem a nevezett hitelezőit, hogy okt. 25-ig jelentkezzenek, mert utólagos felszólamlások nem ismerek el.

Tisztelettel,
Nagy Mihály
Szalatornya

7537

Háziasszonyok!

Ha szép aprított tűzifát akar venni, hívja fel a

4-17. és a 4. számú telefont.

SPITZER J.
SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ
SUBOTICA

6193

Strossmajrova-u 8

Irógépek szabványos pontos. JAVITÁSA. Hengely szallagok. Fényképezési összes CIK E K K NAGYAN Műanyag lapok. Bélyegzők. Gilette-kések. Eredeti Zeiss-szemüvegek. Mayrhofer optikuznál.

SHS. kir. lőpor áruda.

VADÁSZATI és SPORT

SPECIALIS SZAKÜZLET

Nagy raktár:

Vadászfegyverekben, vadászlőszerelések, vadászfelszerelések, football, tenisz, atletikai

cikkekben, komplett felszerelések. Rendőrségi felszerelések. Tűzijátékok.

BATA V. FIA

Nagyban. Subotica Kicsinyben. Kralja Aleksandrova ulica 7. Tessék árjegyzéket kérni!

SZEMFEDELET, KOPORSÓDISZKET

tapátakat és mindennemű temetkezési cikkeket gyári árban ajánl:

„PAX“

temetkezési cikkek és művirág nyágerkeskedés NOVISAD, KRALJA PETRA 4.

Tűzifa és talpfa

kapható azonnali szállításra

ČIRIL ZAGORC

fatermelő

SUNJA (HRVATSKA)

ELADÓ

üzemben megtekinthető, teljesen jókarban lévő Austro-Fiat gyártmányú 45 HP. 4 tonnás

teherautó.

Gergej Milksa és Társa cégnél Novakanisán.

Üzletemben levő bazár, pipere, rövid-áru, gyermekcipő és minden raktáron levő készletet — más vállalkozás miatt — mélyen leszállított árban kiárusítom.

STEIN i DRUG

Aleksandrova ulica 11.

Tűzifa

waggontételeiben azonnali szállításra jutányos árban kapható.

COMMERCIA D. D.-NÁL SUBOTICA.

Häusler Emil
sebészeti-, kötszer- és chirurgiai
gummi nagybani raktára

Zsirtalanított
Bruns Watta
I-a

1000 gr. Netto

SUBOTICA, BOSKA VUIČA ULICA 21.
Gyorsaru raktárak mögött.

TÜZELŐANYAGKERESKEDEŚ
Telefon 512 SUBOTICA Telefon 512
SENČANSKI PUT 18.

Száraz aprított bükk tűzifa, netto
métermázsánként 196 korona.
Kivánságra házhoz szállítva.

FRISS TÖLTÉSÜ

**SALVATOR-
VIZET**

ajánl eredeti árak mellett
COMMERCIA D. D. SUBOTICA

August Schultes Salvator forrás-vállalat
vojnovidinali képviselöje és raktára.

IRODISTA,

aki a könyvelésben jártas és a magyar nyelven
kívül az almanyelvet szóban és írásban tökéle-
sen bírja, azonnali belépésre kerestetik. — Saját-
kezüleg iri ajánlatok a fizetési igények feltüntete-
sével „Vilámostelep” Senta címre kéretnek. 7472

ILLATSZERTÁR

biztos engros vevőkörrel, Bácsmegeye egyik leg-
nagyobb városában nagyforgalmu engros üzletre
is bevezetve, üzleti berendezéssel együtt halálfeset
miatt azonnali eladó. Az üzlet a város főterén, a
legforgalmasabb helyen van. — Cim a kiadóban.

Keresse fel Suboticán sa-
ját érdekében Amerikához
címeti vendégfömet. Igazán
olcsó ottai araim mellett
meggyözdök arról, hogy
poigári konyham igényei-
nek megfelelnek. Váltasreg-
geli (zona) 2 dinár. Pon-
tos felszolgálat. Különféle
hideg italok. Kerthelyiség.
Esténként elsörendü tam-
burazenekar szórakoztatja a
közönséget. Tisztelettel
FUTOSEVIC M.
vendégfös. Pašičeva u. 11
Gö-fürdővel szemben.
Ügyeljen a címre.

Nösülni öhajjt

keresztöny 36 éves önálló
teresködö, — ösmeretség
hiányában ezuton öhajjt
megösmerekedni, szerény,
joleku, idösebb leannyal
vagy fiatal özvegyvel, egy-
gyermek nem határoz,
nem hozomány megki-
vántatik. Levelek „Vide-
kiek elönyben” jelise alatt
Pallas hirdető iroda. Su-
botica, Jelasičeva ul. 3.

Ertesitem a tisztelt ve-
vöimet, hogy

ecetgyáramat

I. Vojnovičeva ul. 5. aól
(Pestköz, a városi ber-
palotával szemben) he-
yeztem át.

Ugyanott paprikának
való hordók olcsó árban
kaphatók.

Kemény ecetgyáros

Szöllötörköly

minden mennyiségben
becserélhető kisüstön
fözött pálinkáért valamint

boroshordók

kaphatók literenként
félkiló szöllötért.

Frank Sándornál Palics
Haverda megálló.

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA 000000 TELEFON 190.
Iroda: Városi bérpalota. Kötélgyár: Sental-put.
Alapítva 1902. 000000 Táviratcim: Kenđeripar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokrócokat,
tüzöltö és kerti tömle-
ket, ujlisztes, gabonás,
gyapju, toll, komió és
szalmazsákokat, mad-
rac és roletta szövete-
k juttából és lenből, minden-
nemü házivásznat. Zsineg,
kötél és hevederek. 712

ELADÓ

8 HP. Gál-lánera átalakított Magyar Állami
magánjáró Clayton-Shuttleworth cselöve, 6
HP Gál-lánera átalakított **Höferr-Schrantz**
magánjáró 48" Marschall-cselövel, — 5 HP
Höferr-Schrantz öziokomobil 1000 mm
Höferr-Schrantz cselövel 2200 mm. hosszú
esztergapad. — Schweininger József gép-
javító mühe y Zsombolya (Banát) — Telefon 72.

BERSON

**GUMMISAROK
ÉS TALP**
MEGÖVJA LÁBBELIJÉT TARTÓSAN
ÉS ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb bőrkereskedésben. Nagyban:
BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7

RITKA ALKALOM!

IPARVÁLLALAT

Osijeken a város közepén, saját, masszív épületben, a leg-
modernebb gépekkel, kocsikkal felszerelve, családi okok miatt
ELADÓ. Vevönek lakás áll rendelkezésére. Megkeresésekre
I. Janić, Osijek Trg Kralja Petra 7. válaszol. 7360

Uj fűrésztelepünk Apatinban

üzemét megkezdte. Ajánlunk asztalosárut és egyéb
fűrészelt anyagot megrendelés szerinti méretekben.

Minden megrendelést azonnal szállítunk

KISS PÁL és TÁRSAI, SOMBOR

A lakosság figyelmébe!

Mindenki saját érdekében örizze meg szilva, körte
eper alma, seprö, bor s törköly cefrjét. Ne adja
el, mert pálinkáját saját udvarában kifözheti be-
löle, hogy ha a Frank Pál mozgó pálinkafözö
kazanján főzött.

Ott a helyszínen főzök saját
engedélyemmel ingyen.

Cefrjét már is a legkedvezőbb feltételek mellett
fözheti ingyen főzési bárcával. Bármilyen kis
mennyiséget is főzök a helyszínen. Törkölyt, seprö-
rö, a legmagasabb napi árakon veszek, vagy 22
fokos pálinkára becserélek, — bárhonnan saját
kocsimton hazaszállítom

FRANK PÁL

PÁLINKAFÖZÖNÉL
SUBOTICA, SENČANSKI-PUT 34.
TELEFON 270 7020

TÜZIFA

WAGONTÉTELLEN AZONNALI
SZÁLLÍTÁSRA KAPHATÓ
COMMERCIA D. D.-NÉL OSIJEK
TELEFON: 520. SZÁM.

okt. 16-től
okt. 18-ig
hétfőtől—
szerdái

Lifka

Marquis de Bolibar

Irodalmi dráma 7 felvonásban
Főszereplő: IDA KOOR.

LEVELEZÉS

Intelligens, komoly izrléány házasság céljából oly fiatalember vagy özvegy ismeretségi öhajlé, kinek nincsenek nagy üzvegye. A léány önálló iparal rendelkezik. Bővebbet „Pallas” hirdetőváltalattal Subotica. 7553

45 éves volt urasági ispán házasság céljából keres egy özvegyet, a kinek vagyona van; csakis komoly szándékuak pályázzanak post. restante Beograd „Ispán” jelige alatt. 7538

FOGLALKOZÁS

Ápolónőt felvesz dr. Heiszler-szanatórium, Subotica. 7491

Keresek egy önálló órásegédet azonnali belépésre. Izidor Hubert, St. Becej. 7504

„Don-Don”
a legjobb foglaltató krém
KORONA
GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA, VÁROSHÁZA

Műlábak, műkezek,
+ egyenestartó
füzők készítő
és javító műhelye
Schönbrunn Subotica,
Pašičeva 5. Telefon 275.

RHEUMATIN
kipróbált házi szeres, kompszagát s. közsvény, hát-dereklás és mindennemű rheumatikus fájdalmat elű. — Kapható egyedül.
PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF
gyógytár a nagytemplom mellett. 6629

Nagy vagyonnal rendelkező
27 éves fiatalember nősilne. Ismeretségi hiányában ez uton öhajtaná megismerkedni. Kizárólag házias, disztíngvált uril léányokkal. Hozomány mellékes. Levelek „Eletjelige alatt” „Pallas” hirdető-váltalatt, Subotica, Jellašičeva-ut. 3. 7353

Napszámos fiuk felvételnek
HERCOG ÉS GLAS
SUBOTICA
Sava Tekelije put.

Keresek rövidáru utazói engros szakmában fix és provizórá: szláv nyelvvel bírók előnyben részesülnek. Kik helyben és a környéken utaztak. „Engros” jeligére ajánlkozhatnak. 7493

Két fiu tanulónak, egy nyomdásznak és egy könyvkötőnek, azokivül két fiu mindenesnek felvételik. Hajtmann István könyvnyomda és könyvkötészet, Topola. 7516

Ügyvédjelölt két évi gyakorlatl, tárgyal és fogalmaz, perfect szerb tudással, helyben vagy vidéken azonnali belépésre állást keres. Cim: Kurir hirdal-terjesztő-vállalat, Subotica 7549

Egy jó házból való, léány gyermekfelügyelői vagy pedig házevetőni állást keres. Érdeklődések „Szerevény léány” cim alatt a „Hatzfelder Zeitung” (Dzomból) szerkesztőségébe küldendők. 7527

Kifutó-fiu vagy léány fülvétetik Facsarné, Subotica, Cara Dušana-ut. 4. 7541

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetésit egyenkön felelősgóttást. Apróhirdetés egy szó 3 K, vasnapoktól és címvári létezeresen számít. Legjobb apróhirdetés ár 30 K. Apróhirdetésit felvesz Szubotica a kiadóhivatal Alexandru-utca, Leibach-ház és Schlager hirdal-terés a vasuti park mellett. Vidékre valamosnyi felárulatték. Előfizetésit díj havonként 30 din., egyéltve 90 din. Kérdészküldésekhez válaszoldyo; melléleadó.

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi árban veszünk vörös, sárgaréz, ólom, borganyt, öntött vas-hulladékokat Mexyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átellenében. Telefon 360. 6928

Eladó egy ház hat szobás lakással, 404 négyzetöglü udvarral, beltérhez közel, az egész elfoglalható. Bővebbet Palotás István hentes, Subotica, Rudics-ut. 7344

Eladó egy pár szép fekete ló, angol-arabvéri, egy Kölber-féle szép gummi-kereklü hintó nyolc kerekkel és egy Kölber-féle földes Eszterházy (harító) kocsit. Cim a kiadóban. 7467

Óskarezet és pedig vörösrözet, sárgarözet, cinke, ólmot a legmagasabb áron vesz Stolz Henrik rézárugyár, Kula. 7458

Eladó egy négy állattól álló nyest-bova, Mextelint-hető Fekete Karolin kalap-szalóniában, Aleksandrova-utca. 7545

Palics legszebb helyén két modern villa gyümölcsös-sel, azokivül Suboticán egyemeletes ház eladó. Cim: Oszvár József, Palics. 7540

Szívógázmotoros malom, újtárat, eladó Našicin, Martonovci-ül. Bővebbet Vörös József tulajdonos. 7556

VAJON?

miért nem ígér soha jutalmat a becsületes megtalálónak, aki a fejét veszti?

Közö

Kelet gyöngye

dráma 5 felvonásban.
Főszereplők: KAROLLA TOELLE, WIGGO LARSEN

Kátyha (Meidinger) jó karban levő, eladó Pollak A. Vilmos fakereskedőnél, Sentán. 7529

KÜLÖNFÉLE

Horganylemez vagy készpénzt adunk cserébe horganyhulladékért. Érekepor-sógyár. 7221

Báronysíma, úde arca lesz, ha az Illés-féle Lillom-erémet, szappant és poudert használja. Eltávolít minden májfoltot és szeplőt. Kapható Illés gyógytárban főposta átellenében.

Tüzifa, aprított és hasáb, bármily mennyiségben házhoz szállítva, a legolcsóbb áron kapható Weisz Dezső fakereskedőnél. Postanska - ulica, főposta mellett és Sienkivica-utca 24. kenyérgyártól második utca. 7368

Keresek 1—2 butorozatlan szobát konyhahasználattal. Ajánlatokat Bingulac Nemzeti-szálló kér. 7386

Magános szolid uriember részére külön bejárattal butorozott szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 7551

Egy vagy két butorozott vagy butorozatlan szoba, lehetőleg a beltérben, irodahelyiségnek kerestetik. Cim a kiadóban. 7546

Egy különbejárattal elegáns butorozott szoba kiadó az Aleksandrova-uticán. Cim a kiadóban.

GUMMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is felvesz.

Sömört, viszketegecséget, (ruhi) 3 napon belül megszüntet az Illés-féle viszketegecsé és kátrány-szappan használata. Kapható Illés gyógytárban főposta átellenében.

Új boroshordó, 250—300 literig, nagy mennyiségben, azonnal kapható Mayer Ferenc kádár-mesternél, Apafinban. 7316

Aranyműves segéd
fiatal de jó munkás állandó állást nyer
KRAUSZ
élszerésznél, NOVISAD.

Kalap-üzlet
Joiánka Herr
Subotica, Városház épület
Megérkeztek a legnagyobb párisi és bécsi modelkalapok.
Olcsó árak.
Fényeses kiszolgálás.

Vas- és fémöntvényeket gyárt, nikkelez és galvanizál
KRAUSZ
V-Becskerek, a törvényszéki palota mellett.
Telefon 329. 5904

DIAMALT
Pékek figyetem! „DIAMALT” a Hauser & Szabolcs gyárból Wien-Stadtban, békebeli minőségben, uja kapható a vezérképviseletnél! Jugoszlavia számára
Eduard Dužanec, Zagreb
Lerakat Strossmajerova ut. 10.

Hordók eladók
elsőrangú állapotban
Senčanski put 17.
(Vrabetz ház mellett.)

Közismert jó minőségű NŐI VELURJAINK már 140 dinártól kaphatók. SZÉKELY ÉS VUJKOVICS DIVATÁRUHÁZÁBAN

Keresünk két hentes-segédet, két hentes-inast, egy szakácsnét a személyzet részére. Givóvic és Majoros hentesüzlet, Városháza. 7525

Kereskedő-tanonoknak ajánlkozok középiskolai képzettséggel bíró, jó házból két fiu. Cim a kiadóban. 7539

VÉTEL-ELADÁS

Aranyat 60—100 K-ig veszek. Ékszerkért a legtöbbet fizetek. Ékszerekre kölsöktől követitek. Pátikái, a Lombard-zálogház volt becsüese. Ivan Antunović-utca B. 4. (Hartmann-palota, volt Novák-ház, a vasut mellett). 7346

ARANYAT, BRILLIANT, drágaköveket legmagasabb áron veszek. Órákat és ékszereket legzaksszerűben javítok és legolcsóbban árusítok Friedmann Dezső órák és ékszerész Subotica, Alexandrova ul. Állami tisztviselőknék javításáknál 20 százalék engedmény. 6086

Iróasztal eladó. Paie Kujundžić-utca 126, Szegedi-nél. 7530

Minden ajtó megnyílik Ön előtt, ha cipője „Dedy” amerikai minőségű terpentin-cipőkremmel van tisztítva.
Mindenütt kapható!
Depot:
Prva Jugoslov. Kemica Fabrika Novisad.

Fodrászok
egolesobb bevásárlási forrás:
KAICS PÉTER
fodrászati cikkek és illatszerek nagy raktára
Subotica, Rudičeva ul. — Telefon 147.

Rum-és likőressenciák
köim-vizes, kemerve, francia parfümök, puderek
Lakner Drogeria, Subotica
Kralj Aleksandra-ut. a belső Nacionalnál szemben.

Kétszobás butorozott lakást keresek a beltérben. Cim: Drag. Lj. Jovanović, Cara Dušana-ut. 7490

Itésnek ajánlkozok fiatal házaspár. Leszámolásra. Adna, Batthyányi-ut 772. sz.

Horgoson egy jóforgalmú fúszertüzel, a Kanizai-uticában, 459. szám alatt, becsüese, miatt érte kiadó. Tudakozódní ugyanott öv. Koiss. Lászlónál lehet október 20-ig 7360

Földt-ener és ibolya-palánta, 1 korona. Balog Lina virágüzletében. 7521

Eladó egy 60 cm. heblis vágógép, egy asztalra való fűzőgép 150.000 drótlat. Cim: Pallas hirdető-vállalat, Subotica, Jellašičeva-ut. 3. 7515

Tüzifa, ismét nagyobb küldemény érkezett. Kicsinyben, nagyban! E. Vučković fatelepe, Senčanski putból Lička uticában. Telefon 450. 7524

Somborban a piactér mellett egy üzlet más vállalkozás miatt azonnal átadó. Cim Kultura hirdetősi-iroda, Sombor. 7507